

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 2189

S P R A W O Z D A N I E
KOMISJI OBRONY NARODOWEJ
ORAZ KOMISJI SPRAWIEDLIWOŚCI I PRAW CZŁOWIEKA

**o poselskim projekcie ustawy o niekaraniu
ochotników broniących wolności
i niepodległości Ukrainy (druk nr 1196)**

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu – skierował w dniu 23 kwietnia 2025 r. powyższy projekt ustawy do Komisji Obrony Narodowej oraz Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka do pierwszego czytania.

Komisje: Obrony Narodowej oraz Sprawiedliwości i Praw Człowieka po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu ustawy na posiedzeniach w dniach 7 października 2025 r. i 22 stycznia 2026 r.

wnoszą:

W y s o k i S e j m uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Warszawa, dnia 22 stycznia 2026 r.

Zastępca Przewodniczącego Komisji
Sprawiedliwości i Praw Człowieka

Przewodniczący Komisji
Obrony Narodowej

(-) Patryk Jaskulski

(-) Andrzej Grzyb

Sprawozdawca

(-) Paweł Suski

Projekt**U S T A W A**

z dnia 2026 r.

o niekaraniu obywateli Rzeczypospolitej Polskiej biorących udział po stronie Ukrainy w konflikcie zbrojnym wywołanym agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę

Art. 1. 1. Przebacza się i puszcza się w niepamięć przestępstwa i wykroczenia określone w:

- 1) art. 141 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 i 1228), polegające na przyjęciu w okresie od dnia 6 kwietnia 2014 r. do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy bez zgody właściwego organu obowiązków wojskowych w Siłach Zbrojnych Ukrainy;
- 2) art. 142 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, polegające na prowadzeniu w okresie od dnia 6 kwietnia 2014 r. do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zaciągu obywateli polskich lub przebywających w Rzeczypospolitej Polskiej cudzoziemców do służby wojskowej w Siłach Zbrojnych Ukrainy;
- 3) art. 681, art. 682 ust. 1 i 2 pkt 2, art. 683 ust. 1 pkt 1 i art. 686 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r. poz. 248, 834, 1089, 1222, 1248 i 1585), popełnione w związku z przyjęciem w okresie od dnia 23 kwietnia 2022 r. do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy bez zgody właściwego organu obowiązków wojskowych w Siłach Zbrojnych Ukrainy.

2. Przebacza się i puszcza się w niepamięć przestępstwa i wykroczenia określone w art. 224 pkt 1–3, 4 i 6, art. 225 ust. 1, art. 227 ust. 1 pkt 1 i art. 236 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2021 r. poz. 372 i 1728), popełnione w związku z przyjęciem w okresie od dnia 6 kwietnia 2014 r. do dnia 22 kwietnia 2022 r. bez zgody właściwego organu obowiązków wojskowych w Siłach Zbrojnych Ukrainy.

Art. 2. W sprawach o czyny zabronione, o których mowa w art. 1, postępowania karnego albo postępowania w sprawach o wykroczenia nie wszczyna się, a wszczęte umarza.

Art. 3. 1. Orzeczone prawomocnie za czyny, o których mowa w art. 1, kary, środki karne, środki związane z poddaniem sprawcy próbie lub środki zabezpieczające niewykonane w całości lub w części, nie podlegają wykonaniu; nie podlegają również wykonaniu orzeczone prawomocnie nieuiszczone w całości lub w części koszty postępowania. Skazania i ukarania za te czyny ulegają zatarciu z mocy prawa, a wpis o skazaniu i warunkowym umorzeniu postępowania o te czyny usuwa się z Krajowego Rejestru Karnego.

2. Ustalenia okoliczności, o których mowa w ust. 1, dokonuje sąd, który wydał wyrok w pierwszej instancji, z urzędu albo na wniosek prokuratora. Na postanowienie w tym przedmiocie przysługuje zażalenie.

Art. 4. Przez Siły Zbrojne Ukrainy rozumie się wojsko podlegające władzom Ukrainy uznawanym przez Rzeczpospolitą Polską za prawowite.

Art. 5. Przyjęcie bez zgody właściwego organu obowiązków wojskowych w Siłach Zbrojnych Ukrainy nie rodzi odpowiedzialności organów Rzeczypospolitej Polskiej za następstwa przyjęcia tych obowiązków.

Art. 6. 1. Osoba, która bez zgody właściwego organu przyjęła obowiązki wojskowe w Siłach Zbrojnych Ukrainy, ma obowiązek w pisemnym oświadczeniu zawiadomić Ministra Obrony Narodowej o terminie i miejscu przyjęcia oraz terminie i miejscu zakończenia pełnienia tych obowiązków, w terminie 6 miesięcy po powrocie do kraju.

2. Oświadczenie składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

3. Minister Obrony Narodowej po otrzymaniu oświadczenia przekazuje niezwłocznie zawarte w nim informacje szefowi właściwego miejscowo wojskowego centrum rekrutacji, Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefowi

Agencji Wywiadu, Szefowi Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Szefowi Służby Wywiadu Wojskowego.

4. Szef właściwego miejscowo wojskowego centrum rekrutacji, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Agencji Wywiadu, Szef Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Szef Służby Wywiadu Wojskowego mogą wezwać osobę, która złożyła oświadczenie, do przekazania szczegółowych informacji o charakterze pełnionych obowiązków wojskowych w Siłach Zbrojnych Ukrainy i przebiegu ich wykonywania.

5. Szef właściwego miejscowo wojskowego centrum rekrutacji informuje Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Szefa Służby Wywiadu Wojskowego o powziętych informacjach.

Art. 7. Kto, wbrew obowiązkowi, o którym mowa w art. 6 ust. 1, nie składa Ministrowi Obrony Narodowej pisemnego oświadczenia o terminie i miejscu przyjęcia oraz terminie i miejscu zakończenia pełnienia obowiązków wojskowych w Siłach Zbrojnych Ukrainy w terminie, o którym mowa w art. 6 ust. 1, lub składa niepełne oświadczenie,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 8. 1. Koszty i opłaty związane z postępowaniem o zastosowaniu amnestii i abolicji ponosi Skarb Państwa.

2. W zakresie nieuregulowanym do postępowania o zastosowaniu amnestii i abolicji stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, 1855, 2582 i 2600) albo przepisy ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2025 r. poz. 860, 1178, 1661, 1814, 1818 i 1872).

Art. 9. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.